Vrienden van het Spoorwegmuseum
Vereniging

Vrienden Dienst - digitaal
Jaargang 6, Nummer: 62

Wat is er gaande en wat komt er

t/m 30 oktober	Treinramp Harmelen
19 augustus	Vuelta komt langs het museum
23 t/m 25 september	Modeltrein Expo On TraXS
1 & 2 oktober	Weekend van de wetenschap
15 oktober	Museumnacht Kids
22 t/m 30 oktober	Techlab XL
t/m 27 november	Expeditie Posttrein
24 dec '22 t/m 8 jan 2023	Winterstation
20&21 aug.; 17&18 sept.; 15&16 okt.	Arend onder stoom

In de herfst en winter staat de Arend binnen en zal niet op zijn breedspoor heen en weer kunnen tuffen!

Presentatie over het postvervoer bij NS

Datum 15 oktober 2022

Bij eerdere gelegenheden is door de leden aangegeven de te organiseren lezingen op een zaterdagmiddag te plannen. Afgezien van de mogelijkheid om het bijwonen van de lezing te combineren met een museumbezoek speelden ook de reismogelijkheden in de avonduren een rol.

Momenteel loopt in ons museum de tentoonstelling Expeditie Posttrein. Ongetwijfeld hebben velen van u al een bezoek gebracht aan deze weer mooi verzorgde tentoonstelling.

Bij de opening vertelden Evelien Pieterse (conservator Kunst en Cultuurgeschiedenis) en Georg Groenveld over het postvervoer bij NS en over het bewaren van de Pec 1902, het recent in Blerick zo fraai opgeknapte postrijtuig uit 1938.

In een presentatie voor de Vrienden gaat Evelien nader in op de organisatie van de tentoonstelling en de geschiedenis rond het postvervoer per trein. Daarbij zal zij onder

meer aandacht besteden aan de arbeidsomstandigheden van het post vervoerend personeel en aan de ontwikkelingen van de postrijtuigen. George was als landelijk coördinator postvervoer bij de PTT de allerlaatste die in de treinexpeditie werkzaam was. Hij zal ingaan op de organisatie van het postvervoer bij NS in de loop van de jaren, de bijsturingsmaatregelen bij stremmingen en dit alles gelardeerd met de nodige verhalen uit zijn langdurige loopbaan bij PTT Post.
De presentatie vindt plaats op **zaterdagmiddag 15 oktober (13.00 u – 15.30 u)** in de wachtkamer 3e klasse van het Spoorwegmuseum.

U bent van harte welkom.

Foto: P.van der Vlist

Voorbereiding 2023

Na de presentatie van zijn boek **'Treinen ontwerpen bij de Nederlandse Spoorwegen'** bij de NVBS in Amersfoort heeft de secretaris van het bestuur aan **Niels Greif** gevraagd of hij bereid is een lezing te verzorgen voor de Vrienden. Niels reageerde (meteen) positief op deze uitnodiging en er is alvast een datum afgesproken: **zaterdagmiddag 21 januari.** Het is nog ver weg en we komen in de VriendenDienst-*digitaal* zeker nog terug met bijzonderheden, maar noteer de datum alvast in uw agenda.

Voortgang treinstel mat '36-252

De door de Vrienden voor dit iconische project extra vrijgemaakte € 50.000 moeten ervoor gaan zorgen dat het treinstel vanaf mei 2023 een glansrol gaat vervullen in een dan te openen bijzondere tentoonstelling in het Spoorwegmuseum. In 2023 zal het 85 jaar geleden zijn dat het zogenaamde "middennet" met zeer modern gestroomlijnd materieel geëlektrificeerd in dienst werd genomen. Stelt u zich eens voor: in die tijd werden de spoorwegen nog door de stoomtractie gedomineerd! Maar de toen zéér vooruitstrevende NS introduceerde voor die tijd zeer modern gestroomlijnd elektrisch- en dieselmaterieel en brak toen overduidelijk met alles wat "gewoon" was bij het spoorwegbedrijf. Deze mijlpaal wordt zonder enige twijfel gemarkeerd door ons treinstel 252.

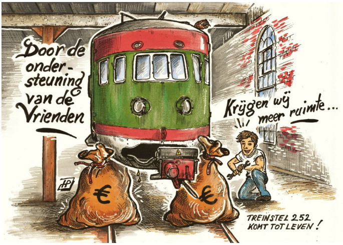
Door de onder-steuning van de Vrienden
Krijgen wij meer ruimte...
€
€
HP
TREINSTEL 252 KOMT TOT LEVEN!

De kleine maar enthousiaste werkgroep in Blerick -heel blij met de enorme financiële opsteker- werkt ondertussen onverstoorbaar door om het treinstel gereed te maken. De focus ligt op het interieur van het treinstel, inmiddels werd al een groot aantal banken "gepast". Na dit passen krijgen de banken dan definitief hun nieuwe bekleding. In het interieur verschijnen nu steeds meer afwerklatjes, deur- en raamlijsten en werden ook de plafondplaten weer gemonteerd. Ook onder de wagenbakken gebeuren er mooie dingen; door de extra beschikbaar gestelde financiën kunnen bepaalde werkzaamheden aan professionele bedrijven worden uitbesteed terwijl de werkgroep zich verder concentreert op het interieur. Wordt vervolgd!

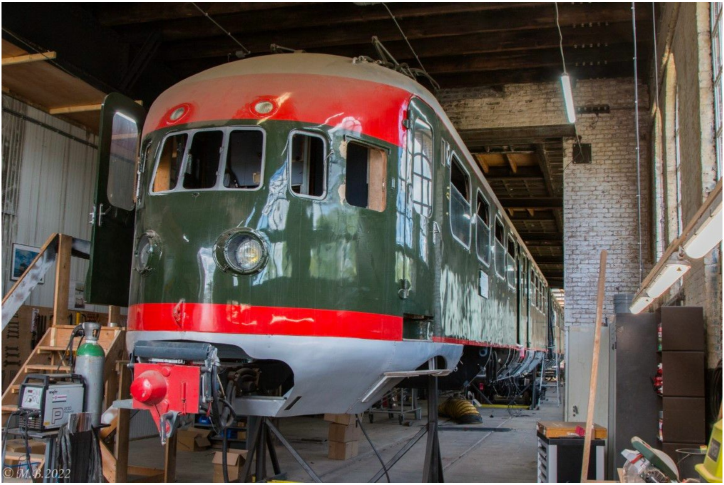

Foto: M. Bijvoet

Cartoon

EXPEDITIE
POST
TREIN
De overval
(museumtheater?)
SNELLER! t'is bijna sluitingstijd!
HET BOEK VOND IK LEUKER!
PTT
POSTES PAYS-BAS
HP

Cartoon van Hans Proper

Nieuwe activiteiten najaar 2022 en voorjaar 2023

Als gevolg van de corona perikelen zijn er al geruime tijd geen bijzondere activiteiten georganiseerd voor de Vrienden. De Vriendenrit vorig jaar met de beide hondenkoppen was wat dat betreft een positief uitzicht op betere tijden. Die betere tijden beginnen met de traditionele Vriendendag op 1 oktober aanstaande. En we hebben de draad ook weer opgepakt met het organiseren van lezingen.

Vriendenrit 1 oktober 2022

De voorbereiding van de in de ledenvergadering aangekondigde Vriendendag zijn in volle gang.
U kunt zich **vanaf 22 augustus via onze website www.vriendennsm.nl inschrijven** voor deze bijzondere dag. Daar wij dit jaar niet met materieel van het museum kunnen rijden gaan wij met gehuurd materieel van de stichting 2454 Crew.
Hoewel de dienstregeling van onze trein bij het samenstellen van deze VDdig nog niet in detail bekend was volstaan we hier met de aankondiging dat u kunt instappen in Amersfoort (rond 9.30 u), Utrecht (rond 10.00 u) of, onder voorbehoud, Geldermalsen (mogelijkheid en tijdstip nog niet bekend). We rijden dan naar het depot van het Spoorwegmuseum in Blerick. Hier laten de vrijwilligers van het museum u zien hoe het staat met de restauratie van treinstel 252 (mat '36). Daarnaast zal er toelichting op het 'project 252' worden gegeven door Maykel Kastelijn en Peter-Paul de Winter en zal onze voorzitter de aangekondigde cheque voor de restauratie van de 252 aanbieden aan de directie van het museum. U kunt op uw gemak rondkijken in deze schatkamer van het museum. We sluiten de dag af met een barbecue bij het depot waarna wij rond 19.00 uur aan de terugreis naar Utrecht en Amersfoort beginnen. We hebben nog enkele verrassingen voor u in petto. Kortom: een Vriendendag die u niet wilt missen.

De ruimte in de Plan V van 2454 Crew is beperkt tot 120 zitplaatsen: het maximum aantal deelnemers. Deelname geschiedt op volgorde van inschrijving. Door de grote hoeveelheid trapjes, opstapjes e.d. in het depot is deze Vriendendag helaas minder geschikt voor mindervaliden. De kosten voor deelname bedragen 49 euro. Bestellen van een lunchpakket (9 euro) is mogelijk. Het pakket zal worden uitgereikt tijdens de rit naar Blerick.

Aanmelden voor deze dag kan vanaf 22 augustus via de website. Uw betaling is tevens bevestiging van deelname, bij overtekening wordt u geïnformeerd.

Spoorwegmuseum zoekt originele bordjes

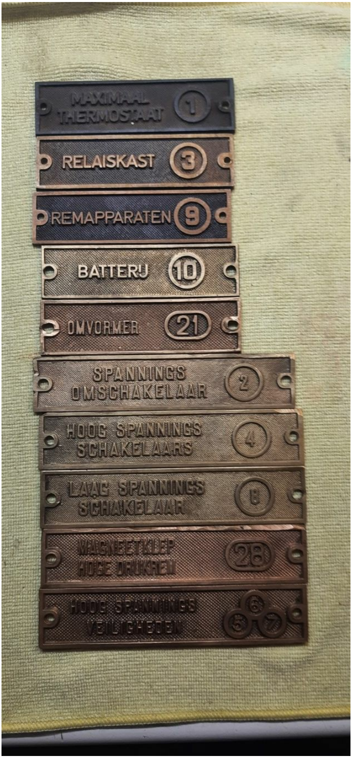

Na de schilderbeurt, die verschillende rijtuigen tijdens de Coronaperiode hebben ondergaan, wil het museum deze rijtuigen weer zoveel mogelijk voorzien van originele opschriften en bordjes. Voor het postrijtuig Plan C, P 7920, en het AB-rijtuig Plan D, AB 7709, is de conservator collecties op zoek naar verschillende bordjes waarbij het nummer in een cirkel staat, alsmede twee fabrieksplaten van Werkspoor met het jaartal 1951. Indien u in het bezit bent van dergelijke platen/bordjes en deze wilt afstaan wordt u verzocht contact op te nemen met Peter-Paul de Winter van het NSM: p.d.winter@spoorwegmuseum.nl of met de redactie van de VriendenDienst-*digitaal.*

Uit de oude doos

Momenteel wordt “De Villa” opgeruimd en leeggemaakt voor een grote en praktische verbouwing. “De Villa”, dat is dat statige gebouw op de hoek van de Maliebaan en de straat naar het Spoorwegmuseum (Station Maliebaan). In dit gebouw zijn verschillende kantoordiensten ondergebracht. Diensten met de vakkundige mensen die zorgen voor administratie en marketing, directie en vergaderruimtes, algemene diensten, etc. Het gebouw is beslist niet energiezuinig en de ruimtes zijn niet optimaal voor het doel waarvoor ze nu gebruikt worden. Het is meer een verzameling kamers bereikbaar via statige trappen. Kortom, na een goede voorbereiding en veel overwegingen wordt binnenkort gestart met de verbouwing van het statige pand. Maar eerst opruimen dus. Daarbij kwam nog wat leuk fotomateriaal tevoorschijn. Zie hier 3 mooie vondsten.

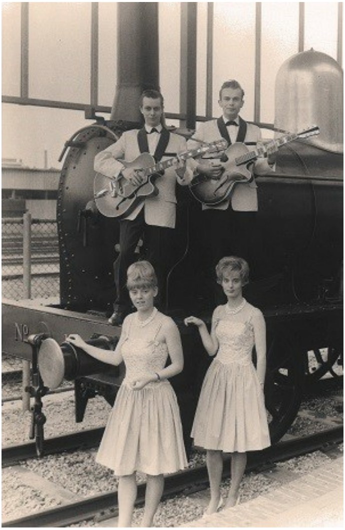

Wie herinnert zich nog de groep “The Silver Stars”?

Dat het Spoorwegmuseum gebruikt werd voor fotoshoots is van alle tijden. Deze foto van stoomloc SS13 die opdook uit een archiefdoos is uit 1963, de ietwat stijfjes poserende jongeren noemden zich The Silver Stars. The Silver Stars bestonden uit Wim Koot en Wim van Dijk en de zusjes Mia en Thilly Meloen. Dat ze in het Spoorwegmuseum terecht kwamen is niet vreemd, ze kwamen uit De Bilt. De groep bestond van 1962 tot 1965 en coverde Amerikaanse songs. De rock-’n-roll hadden ze nog niet ontdekt zoals te zien is in het fimpje van hun televisiedebuut in hetzelfde jaar bij het televisieprogramma 'Nieuwe oogst' van de AVRO. Kijk en luister hier.

Een heel andere presentatie dan hetgeen wij dezer dagen over ons uitgestort krijgen. Met de huidige dynamisch aandoende poses en spetterende foto’s is er in de popwereld veel veranderd sinds 1963.

En hier is nog een mooie foto:

Een foto van Wim Gerritsen die in 1963 gemaakt werd in de HSM coupé, het coupeetje dat nu in de vaste opstelling van ‘Stalen Monsters’ in het museum staat. De opname werd gemaakt voor de jaarkalender 1964 van sigarenproducent Willem II. De modellen paffen vrolijk een sigaartje weg. Misschien niet goed te lezen op dit kleine formaat foto, maar op de achtergrond hangt nog wel een bordje ‘Verboden te Roken’. De conducteur wijst er vermanend naar.

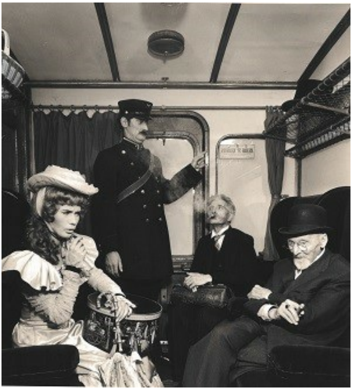

Koninklijke vondsten.

Koningin Beatrix heeft meerdere keren het Spoorwegmuseum bezocht. We herinneren ons allemaal de opening van de tentoonstelling ‘Royal Class’, waarbij zij haar eigen koninklijke trein

meebracht. Ook bezocht zij ooit in het Spoorwegmuseum de verjaardag van kleinzoon Claus Casimir. Bezoekers konden op die dag de koningin aantreffen met een fototoestel om haar hals.
Maar een verrassing was toch wel de vondst van foto's van een koninklijk bezoek ergens begin jaren 70. Informatie ontbreekt, maar we zien een erg jonge prins Willem-Alexander die zich vermaakt bij de modelbaan in het oude museum.
Wie weet wat er nog meer tevoorschijn komt.

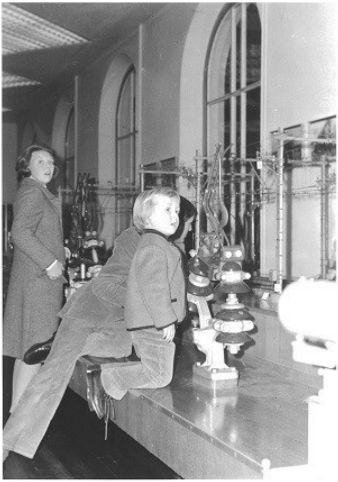

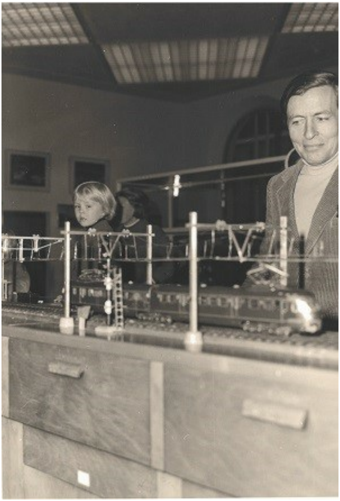

Modeltrein Expo On TraXS

Van 23 t/m 25 september kan iedereen zich weer vergapen aan de modelbouwkunst van de Modeltrein Expo On traXS. Er is een mooie lijst deelnemers, om jullie warm te maken staat deze keer 'Leverda-Pairau' van de modelbouwclub Escadrille Saint Michel in de spotlight. De vier vrienden uit Frankrijk zijn al sinds het begin van On traXS van de partij. De gepensioneerde railmannen komen iedere zaterdag bij elkaar om, onder het genot van een glaasje whiskey, te modelbouwen. Het resultaat is ieder jaar een nieuwe modelbaan die ze steevast op On traXS komen tonen. Leverda-Pairau is een baantje van 2.90 x 1.00 meter in schaal 1:43.

VEB Leverda-Pairau

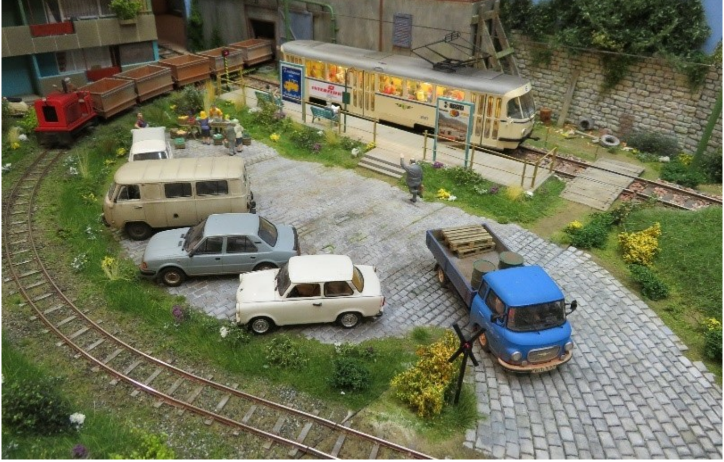

We zijn in de jaren 80 op een verwerkingsbedrijf van turf. Een smalspoorlijntje voorziet de fabriek van grondstof. Direct buiten de fabriek is een tramhalte, maar de sporen bevinden zich niet op hetzelfde niveau. Het bijzondere is dat de oversteek wordt gedaan met behulp van een mobiele brug.

Op deze Expo zijn de Vrienden van het Spoorwegmuseum ook met een stand vertegenwoordigd.

Tuinieren in het Spoorwegmuseum

Het perkje in de ‘Grote Ontdekking’ (de voorstelling van de eerste treinenloop in 1839 en de werkplaatsen uit het begin van het spoorwegtijdperk) is vernieuwd met nieuwe planten en een nieuw boompje. Gewoon even vernieuwd! De firma K&S komt in september nog een keer terug, dan wordt de grote boom op het pleintje vervangen.

Mooie herinnering

De 6-jarige Marius Meijers poseerde in 1955 voor een krantenartikel bij de oorlogslocomotief Longmoor (foto links). De foto heeft hij altijd bewaard, het krantenartikel is hij kwijt. Het stuk ging over het plezier dat de jeugd in de grote vakantie bij het Spoorwegmuseum had. Nu, 67 jaar later, poseert Marius met zijn kleinzoon bij dezelfde locomotief (foto rechts). “Hoe gek en hoe lang kun je al fan van het museum zijn, het kind blijft in de man”, aldus Marius. We mochten zijn foto laten zien.

Een "Weetje"

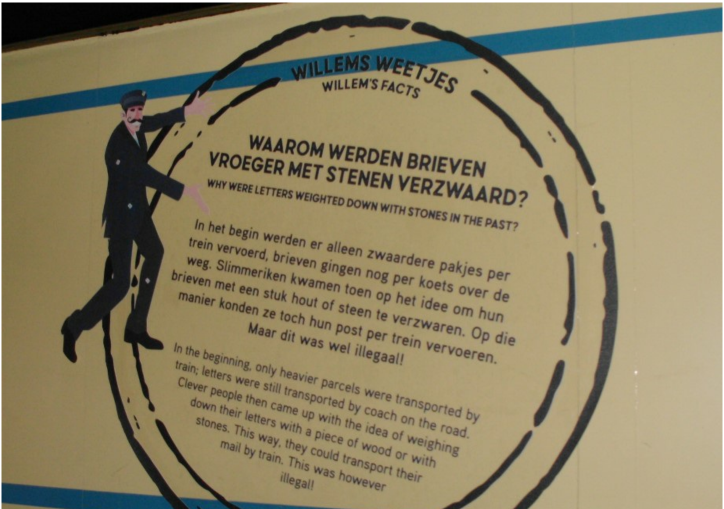

WILLEMS WEETJES

WILLEM'S FACTS

WAAROM WERDEN BRIEVEN VROEGER MET STENEN VERZWAARD?

WHY WERE LETTERS WEIGHTED DOWN WITH STONES IN THE PAST?

In het begin werden er alleen zwaardere pakjes per trein vervoerd, brieven gingen nog per koets over de weg. Slimmeriken kwamen toen op het idee om hun brieven met een stuk hout of steen te verzwaren. Op die manier konden ze toch hun post per trein vervoeren. Maar dit was wel illegaal!

In the beginning, only heavier parcels were transported by train; letters were still transported by coach on the road. Clever people then came up with the idea of weighing down their letters with a piece of wood or with stones. This way, they could transport their mail by train. This was however illegal!

Pendeltrein

In verband met het afschalen van de treindienst door personeelstekort bij NS wordt de museumpendel de komende 2 zaterdagen geraakt. Dat betekent dat op zaterdag 20 en 27 augustus de museumpendel niet zal rijden.

Volgende Nieuwsbrieven

Tot nu toe was u gewend dat de VriendenDienst-digitaal iedere 15^{e} van de maand bij u op de elektronische deurmat ploft. Omdat de webmasters -die een belangrijke rol vervullen in het verzendproces- ook "gewoon" een baan hebben, verschijnt uw vertrouwde nieuwsbrief voortaan op de derde maandag van de maand. In het weekend ervóór maakt het team dan steeds een nieuwe VriendenDienst-*digitaal* voor u.
De volgende uitgave ontvangt u op 19 september 2022.

Het raadsel

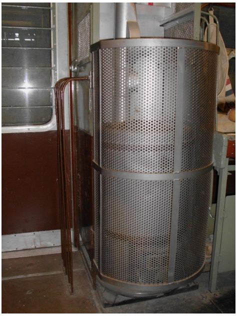

En nu het onderwerp van deze keer:
Het raadsel van de vorige keer: dit is het kacheltje in de Pec, het postrijtuig dat nu te bewonderen is in de huidige expositie: 'Expeditie Posttrein'.
Wat je eigenlijk ziet is de voor de veiligheid aangebrachte ommanteling rond het kacheltje: het rooster. Want in een slingerend of remmend rijtuig is het niet aan te bevelen langs een heet kacheltje te schuiven. Te gevaarlijk met de kans je te kunnen verbranden aan hand en lichaam. Overigens: het kacheltje werd gestookt met steenkolen en het werk daarmee werd verricht door de daarvoor gecertificeerde stoker. Dus toch weer een stoker in dienst.

Het onderwerp van deze keer

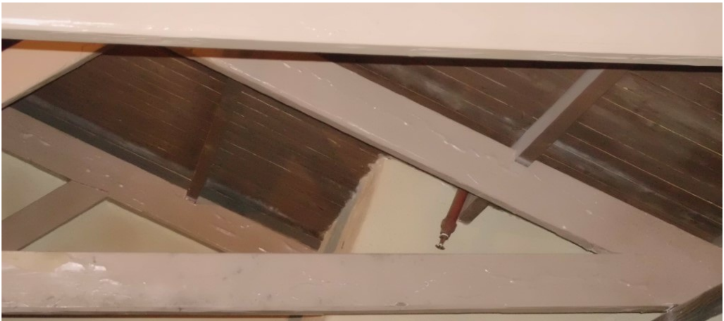

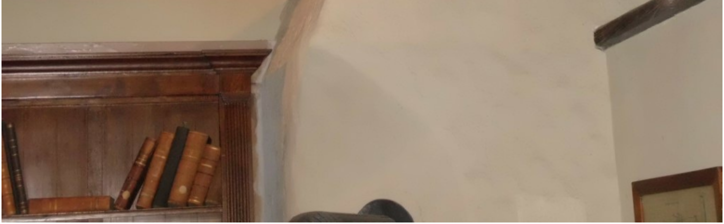

Wat voor een detail is dit en wat had je eigenlijk daarbij kunnen zien?

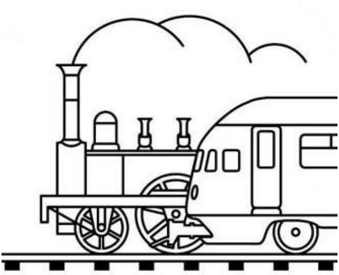

Bijdragen?

Als U ook een bijdrage wilt leveren, stuur dan Uw eventuele opmerkingen, suggesties of foto's naar:

redactie@vriendennsm.nl
editor@vriendennsm.nl

www.vriendennsm.nl
www.spoorwegmuseum.nl

Redactie & layout: Rick Meijer
Eindredactie: Peter van Dorp
Kopfoto: Robin Binsbergen

Facebook Website Twitter Instagram

Deze e-mail is verstuurd aan {{email}}.
Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich hier afmelden.
U kunt ook uw gegevens inzien en wijzigen.
Voor een goede ontvangst voegt u redactie@vriendennsm.nl toe aan uw adresboek.